

Sygn. akt V CZ 88/11

POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący)

SSN Krzysztof Strzelczyk (sprawozdawca)

SSA Roman Dziczek

w sprawie z powództwa A. D.

przeciwko K. D.

ustalenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 16 listopada 2011 r.,

zażalenia pozwanego na orzeczenie o kosztach, zawarte w wyroku Sądu

Apelacyjnego

z dnia 7 kwietnia 2011 r.,

- 1) oddała zażalenie,
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 300 (trzysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 21 grudnia 2010 r. Sąd Okręgowy uwzględnił powództwo A. D. i stwierdził nieważność umowy darowizny zawartej dnia 19 listopada 2008 r. pomiędzy Al. D. i K. D.

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2011 r. oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego i zasądził od niego na rzecz powoda kwotę 1.800 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Tym samym wyrokiem Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie powoda na rozstrzygnięcie o kosztach procesu w pierwszej instancji zwalniające pozwanego od zwrotu kosztów poniesionych przez powoda.

Pozwany K. D. wniósł zażalenie na postanowienie o obciążeniu go kosztami postępowania apelacyjnego. Podniósł w nim, że proces został zainicjowany przez powoda, a jego sytuacja życiowa i materialna uzasadnia zastosowanie art. 102 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 102 k.p.c., w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może w ogóle nie obciążyć kosztami strony przegrywającej. Należą do nich zarówno fakty związane z samym procesem jak i leżące poza nim, a dotyczące sytuacji życiowej, stanu majątkowego stron, które powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego, w świetle których uzasadniona jest ocena, że chodzi o wypadek szczególnie uzasadniony. Sam stan majątkowy czy sytuacja finansowa powoda nie stanowi okoliczności wyłącznie decydującej o zwolnieniu od kosztów procesu w pełnym zakresie. O ile bowiem taki stan może uzasadniać zwolnienie strony - całkowicie lub częściowo - od kosztów sądowych, co wiąże się z zagwarantowaniem jej prawa do sądu, to w przypadku kontynuowania przegranego w pierwszej instancji procesu strona powinna liczyć się z obowiązkiem pokrycia kosztów obrony strony przeciwnej. Ten słuszny pogląd prezentowany był wielokrotnie w orzecznictwie Sądu Najwyższego (tak m. in. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 25 sierpnia 2011 r., II CZ 51/11, nie publ;

z dnia 13 lipca 2011 r., III CZ 32/11, nie publ.; z dnia 8 lipca 2011 r., IV CZ 23/11, nie publ.).

Skorzystanie z możliwości zastosowania przepisu art. 102 k.p.c. ustawodawca pozostawia uznaniu sądu. W związku z tym, jak przyjmuje się w orzecznictwie (tak m.in. postanowienia SN z dnia 3 grudnia 2007 r., I CZ 110/07 i z dnia 1 października 2010, I CZ 142/10 niepublikowane) zmiana takiego orzeczenia o kosztach przez sąd odwoławczy powinna mieć charakter wyjątkowy i dotyczyć sytuacji oczywistego naruszenia przytoczonych wskazań do zastosowania art. 102 k.p.c. Opisane w zażaleniu okoliczności nie uprawniają do zmiany decyzji Sądu Apelacyjnego

Z tego względu Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., postanowił jak w sentencji, o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygając w oparciu o art. 98 § 1 i § 3 w zw. z art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz § 13 ust. 2 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie ... (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).